

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 837/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Agenției Navale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Cancelaria de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) - (4), art. 16 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și propus pentru executarea acțiunii nr. 1.1.3. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a domeniului controlului de stat pentru anii 2025-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2025, care presupune asigurarea planificării efective a activității de control în baza analizei riscurilor, prin perfecționarea procesului de planificare a controlului și revizuirea metodologiei sectoriale de planificare a controlului, inclusiv revizuirea criteriilor de risc utilizate, în scopul alinierii și implementării Hotărârii Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Planificarea controalelor trebuie să fie realizată în baza analizei, conform criteriilor de risc, având scopul țintirii argumentate a celui mai mare risc și acoperirea unui volum maxim de riscuri, raportat la un număr minim de întreprinderi. Planificarea este necesară să fie efectuată după reguli comune și abordare metodologică comună. Prin aplicarea analizei riscurilor, agenția/organul de control va identifica acei subiecți/agenți economici, acele nave și instalații portuare care necesită implicare, în același timp va permite autorității să aloce resurse limitate într-un mod eficient. Conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat (în continuare – <i>Legea nr. 131/2012</i>), analiza riscurilor reprezintă unul din principiile fundamentale de siguranță pe care organele de control și autoritățile implicate direct sau indirect în procesul de pregătire și efectuare a controlului, sunt obligate să-l aplice. Totodată, acest principiu constituie unul dintre cele 12 principii de bune practici ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, 2014 (în continuare – <i>OCDE</i>) care stau la baza viziunilor și a modului de organizare a controlului de stat și a sistemului de punere în aplicare a politicilor din cadrul statelor membre OCDE. Conform acestor principii, controlul de stat trebuie să fie: argumentat, selectiv, centrat pe riscuri și proporțional, coordonat și consolidat (fără dublări), receptiv la comportamentul persoanei controlate, profesionist, desfășurat în mod transparent și previzibil. Raportat la cerințele generale pentru planificare, prevăzute de Legea nr. 131/2012 și Metodologia cadru aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor, în metodologia sectorială a Agenției Navale au fost atestate deficiențe privind domeniile de control, formularea criteriilor de risc, identificarea și divizarea criteriilor de risc obligatorii și specifice, ponderării criteriilor impuse de Metodologia generală. Totodată, urmare a modificărilor operate la Legea nr. 131/2012 se atestă necesitatea ajustării metodologiei sectorială pentru racordare la modificările din normele primare.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Proiectul propus are scopul de a dezvolta un sistem de control efectiv și eficient, de a reduce povara controlului și sancțiunilor inechitabile, de a dezvolta un sistem de control previzibil, neabuziv și cu abordare constructivă în raport cu agenții economici care activează în domenii ce țin de competența Agenției care va încuraja investițiile și nu va intimida inițiativa antreprenorială. Atingerea acestui scop se va realiza prin asigurarea planificării efective și eficiente, și anume asigurarea acoperirii de către organul de control a unui volum maxim de riscuri (ca și intensitate și varietate) raportat la un număr minim de persoane supuse controlului, fiind controlate întreprinderile cu cel mai înalt grad de risc.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În Hotărârea Guvernului nr. 837/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Agenției Navale, pe lângă ajustările de ordin tehnic pentru racordare la modificările survenite în Legea nr. 131/2012 și legile de specialitate proprii domeniului de control se propun modificări, de ordin conceptual după cum urmează:

- extinderea aplicabilității prevederilor Legii nr. 131/2012 în raport cu controlul asupra persoanelor care nu practică activitate de întreprinzător textul „asupra activității de întreprinzător” din denumire și de la punctul 1 din hotărâre se exclude, urmare modificărilor operate prin Legea nr. 95/2024 privind modificarea unor acte normative;

- completarea proiectului cu prevederile privind cazurile în care Agenția Navală este în drept să efectueze controlul planificat mai mult decât o dată într-un an calendaristic asupra uneia și aceleiași persoane sau asupra unuia și aceluiași obiect al controlului în cazul în care se impune o frecvență mai înaltă a controalelor (activități sezoniere: corelarea controlului cu perioada de exploatare a navelor (în special pentru ambarcațiunile de agrement); condiții hidrometeorologice și de navigație: existența fenomenelor de îngheț, cote scăzute ale apelor pe Dunăre și Prut, ori alte restricții care împiedică accesul tehnic la obiect; eficiență logistică: gruparea controalelor în funcție de amplasarea geografică a obiectelor (terminale portuare, șantiere navale) pentru optimizarea timpului și resurselor);

- stabilirea domeniilor de competență conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat;

- divizarea criteriilor de risc: în criterii de risc obligatorii (domeniul și/sau subdomeniul activității economice (conform codului CAEM-2); istoricul conformității sau neconformității cu prevederile legislației, precum și cu prescripțiile Agenției; data ultimului control) și criterii de risc specifice (perioada de activitate a întreprinderii/instituției; dimensiunea operațională a persoanei supuse controlului);

- revizuirea tabelului cu ponderarea criteriilor în contextul ajustării domeniilor de control;

- evaluarea informației din petiții în temeiul criteriilor de risc urmează a fi efectuată în condițiile pct. 35¹ din Metodologia generală privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2018;

- revizuirea Listei activităților economice din domeniile de competență (CAEM-2) din anexa nr. 1 și completarea Listei cu 5 coloane, pentru a stabili grade de risc aferente fiecărui domeniu distinct de competență, cu includerea gradațiilor corespunzătoare;

- ajustarea formei și structurii planului anual al controalelor conform anexei Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2018.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Soluțiile propuse în proiect rezultă din discuțiile în cadrul grupurilor de lucru sectoriale, cu organele de control, autoritățile publice și reprezentanții asociațiilor din mediul de afaceri, iar soluții alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul cel mai evident se extinde asupra Agenției Navale urmare modificărilor propuse, care va trebui să depună efort pentru implementare și aplicare a noilor reglementări. Totuși modificările propuse nu schimbă procesul de colectarea a informației, planificare și analiză în baza criteriilor de risc. Din altă perspectivă, o planificare mai bună duce la o eficiență mai înaltă a activității organului de control, fiind distribuit efortul anume pentru a selecta obiectele și persoanele care poartă riscuri mai mari, astfel fiind asigurat un nivel mai înalt de prevenire a potențialelor accidente, încălcări grave și prejudicii pentru persoane, mediu și societate. Or, dimpotrivă lipsa necesității implicării organului de control la inițierea și efectuarea controlului de stat, fapt ce contribuie la creșterea eficienței controlului, reducerea poverii administrative.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de hotărâre nu necesită alocarea resurselor financiare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
În sectorul privat naval, pentru agenții economici care activează în domeniile ce țin de competența Agenției, va avea un impact pozitiv, or o planificare mai bună a controalelor în baza analizei riscurilor va permite, focusarea organului de control pe un număr mai restrâns de obiecte și persoane care prezintă riscuri reale și sporite. În acest mod, nu este necesar de a spori frecvența controalelor și numărul persoanelor controlate pentru a ținti cele mai mari riscuri aferente domeniului de competență. Astfel, planificarea eficientă permite implementarea principiului controalelor selective și principiului proporționalității, fiind obținut în acest mod un nivel de conformare suficient de înalt, scăderea celor mai mari riscuri cu eforturi mai mici și implicarea unui cerc mai mic de persoane controlate. Deci, cu o planificare eficientă, o mare parte din agenții navali care poartă riscuri minore nu sunt supuși controlului, sau cel puțin nu vor fi controlați cu aceeași frecvență, ceea ce duce la economii de timp și resurse atât pentru persoanele controlate, cât și pentru organul de control.
4.4. Impactul social
Un proces de control mai eficient, care țintește un volum mai mare de riscuri, presupune concertarea controalelor asupra navelor, porturilor și agenților economici cu risc sporit, real. Inclusiv, prevenirea potențialelor prejudicii, accidentelor și incidentelor transportului naval și maritim comercial care pun în pericol consumatorii și pasagerii. O planificare corectă și transparentă limitează intervențiile inutile ale organului de control în activitatea agenților economici astfel, asigurând/constituind relații de parteneriat între autoritățile statului și persoanele supuse controlului.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Planificarea controlului de stat în domeniul naval, în baza analizei riscurilor, este un instrument esențial pentru protecția și prevenirea potențialelor prejudicii de poluare a mediului (poluarea apelor navigabile prin scurgeri de combustibil, deșeuri periculoase). Un proces de control mai eficient, care țintește un volum mai mare de riscuri, presupune prevenirea potențialelor prejudicii pentru mediu și pentru sănătatea populației și a mediului acvatic.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate alte impacturi.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are drept scop crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost consultat cu Agenția Navală și reprezentanții asociațiilor mediului de afaceri. Totodată a fost consultat și aprobat în cadrul ședinței Consiliului național pentru soluționarea disputelor din data de 27 martie 2026. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind elaborarea proiectului a fost publicat pe https://gov.md/node/991 , https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16305 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În urma aprobării proiectului propus nu vor fi necesare modificări suplimentare ale altor acte normative și nu se propun abrogări de acte normative. Totodată, Agenția va întocmi planul anual de control și va elabora liste de verificare care vor fi aplicate pentru desfășurarea controlului de stat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În scopul implementării proiectului propus, Agenția va ajusta instrucțiunile interne în modul corespunzător, inclusiv subdiviziunea structurală responsabilă de planificare și monitorizarea performanței, va reorganiza procesul de colectare a informațiilor necesare pentru analiza riscurilor și își va ajusta documentația de lucru pentru realizarea planificării și graficelor de control anuale în urma analizei în baza criteriilor de risc, iar la evaluarea informației din petiții, până la inițierea controlului de stat se va respecta procedura de analiză și aplicare a criteriilor de risc.

Secretar general adjunct al Guvernului

/semnat electronic/

Lilia DABIJA